A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2005. május 12. *

A C-42/04. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a College van Beroep voor het bedrijfsleven (Hollandia), a Bírósághoz 2004. február 3-án érkezett, 2004. január 23-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Maatschap J. B. en R. A. M. Elshof**

és

a **Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: K. Lenaerts (előadó) tanácselnök, N. Colneric és E. Levits bírák,

főtanácsnok: M. Poiares Maduro,
hivatalvezető: M.-F. Contet főtanácsos,

* Az eljárás nyelve: holland.

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. március 10-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

— a Maatschap J. B. en R. A. M. Elshof képviseletében A. B. Zwierstra, mérnök,

— a holland kormány képviseletében H. G. Sevenster és S. Terstal, meghatalmazotti minőségben,

— az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében T. van Rijn és A. Nijenhuis, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a Hollandiában a sertés- és borjúhús ágazatok piacainak támogatása érdekében hozott kivételes intézkedésekről szóló, 2001. május 30-i 1046/2001/EK bizottsági rendelet (HL L 145., 31. o.) 4. cikkének (3) bekezdésében szereplő „tétel" kifejezés értelmezésére vonatkozik.

2 A kérelmet a Maatschap J. B. en R. A. M. Elshof (a továbbiakban: az Elshof) és a Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (a holland mezőgazdasági, természeti és élelmiszer-minőségi miniszter) között az Elshof részére borjak megsemmisítése céljából nyújtott támogatás összegének tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

3 Az 1046/2001 rendelet kivételes támogatási intézkedéseket állapít meg a ragadós száj- és körömfájás Hollandiában történő megjelenését követően. Az elfogadott intézkedések egyike alapján a járvány által érintett térségekből származó borjak megsemmisítése céljából támogatás nyújtható a termelők számára.

4 E rendelet 1. cikkének (3) bekezdése ekként rendelkezik:

„2001. április 27-től kezdődően a termelők kérelemre a 0102 90 KN kód alá tartozó, 12 hónaposnál fiatalabb borjak leadása után az illetékes holland hatóságok által nyújtandó támogatásban részesülhetnek."

5 E rendelet 2. cikkének megfelelően:

„Kizárólag a [járvány által érintett] térségekben tenyésztett élő állatok leadására kerülhet sor, feltéve ha a holland hatóságok által elfogadott állatorvosi rendelkezéseket e térségekben az állatok leadásának napján alkalmazni kell, az állatok ragadós száj- és körömfájás ellen nem kaptak vakcinát, és az állatoknak a gazdaságtól a vágóhídra történő szállítása a 85/511/EGK irányelv 9. cikke (2) és (3) bekezdésének megfelelően a leadás napján nem engedélyezett."

6 Az 1046/2001 rendelet 3. cikke szerint:

„Az állatokat a leadás napján oly módon kell leölni és lemérni, hogy a járvány elterjedését megakadályozzák.

Az állatokat késedelem nélkül fehérjefeldolgozó üzembe kell szállítani [...].

Az állatokat azonban vágóhídra is lehet szállítani, ahol azonnal le kell őket vágni, és az állatokat a fehérjefeldolgozó üzembe történő szállítást megelőzően hűtőházakban lehet tárolni. A levágást és tárolást a II. melléklet előírásainak megfelelően kell elvégezni.

[...]"

7 A fenti rendelet 4. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rögzíti a támogatás összegét:

„A szóban forgó borjak után az 1. cikk (3) bekezdésében említett támogatás, a gazdaságból történő kiindulás mellett, az élősúly minden 100 kg-ja után 200 euró. A tételenként átlagosan 260 kg-ot meghaladó súlyú borjak esetén a támogatás nem haladhatja meg a tételenként átlagosan 260 kg súlyú borjak után megállapított támogatást."

8 Az 1046/2001 rendelet II. melléklete 1. pontjának megfelelően „a leadás napján az állatokat szállítmányonként le kell mérni, és a vágóhídon le kell vágni".

A nemzeti szabályozás

9 A 2001. április 27-én hatályba lépett, 2001. május 14-i határozattal (Stcrt 2001., 93.) módosított, a ragadós száj- és körömfájásra vonatkozóan megfigyelés és védelem alatt álló térségekben való vásárlási támogatásokról szóló rendelet (Stcrt 2001., 82., a továbbiakban: a támogatásokról szóló rendelet) 1. cikke ekként rendelkezik:

„A jelen rendelet alkalmazásában:

[...]

(n) tétel: egyetlen vállalkozásból kiindulva egyetlen fuvarozási eszközzel szállított hízóborjúk [...]."

10 A rendelet 2. cikkének rendelkezése szerint:

„A következő cikkekben foglalt feltételek mellett a miniszter kérelemre támogatást nyújt a hízóborjak [...] megsemmisítés céljából történő megvásárlásához. [...]"

11 Ugyanezen rendelet 5. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A 3. cikk (2) bekezdése értelmében a hízóborjak megsemmisítési célú vásárlási támogatása az élősúly minden 100 kg-ja után 440,74 NLG (200 euró), a legnagyobb tételenkénti átlagsúly pedig állatonként 260 kg."

A jogvita alapját képező tényállás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

12 2001. május 12-én az Elshof megsemmisítés céljából 257 hízóborjút adott le. A borjakat négy teherautóval szállították, amelyek egyes rakományait külön mérték le.

13 A Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit az egyes borjúrakományokra vonatkozóan négy külön határozatot hozott. Egyes határozataival a miniszter a négy rakományt illetően támogatást nyújtott az Elshof részére. A támogatásokról szóló rendeletnek megfelelően ugyanis úgy ítélte meg, hogy minden egyes rakomány külön tételnek felel meg.

14 2001. augusztus 7-én az Elshof valamennyi határozat ellen panasszal élt. Álláspontja szerint az ugyanazon napon a vállalkozásából kiindulva szállított valamennyi állatot nem négy külön, hanem egyetlen tételnek kell tekinteni. Ennélfogva az Elshof az általa ténylegesen kapott 32 563 eurónál nagyobb összegű támogatásra jogosult.

15 2001. november 2-i határozataival a Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit a „tétel" kifejezésnek a támogatásokról szóló rendeletben szereplő meghatározására való hivatkozással elutasította a fenti panaszokat.

16 Az Elshof ezen elutasító határozatok ellen fellebbezést nyújtott be a College van Beroep voor het bedrijfsleven előtt, amelyben azt kérdezte, hogy figyelemmel a rendelet II. mellékletének 1. pontjában szereplő „szállítmány" kifejezés együttes alkalmazására, a támogatásokról szóló rendeletben szereplő „tétel" kifejezés összeegyeztethető-e az 1046/2001 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében is található ugyanezzel a kifejezéssel.

17 Ezen megfontolások alapján a College van Beroep voor het bedrijfsleven akként határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Az 1046/2001 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében szereplő »tétel« kifejezés ugyanazzal a jelentéssel bír-e, mint az e rendelet II. mellékletének 1. pontjában említett »szállítmány« kifejezés, vagy úgy kell-e tekinteni, hogy a »tétel« valamely

mezőgazdasági vállalkozás által ugyanazon a napon vagy egyetlen vételi elhatározás alapján megsemmisítés céljából leadott valamennyi állatot jelöli?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

18 A holland kormány megjegyzi, hogy sem az 1046/2001 rendelet, sem a közösségi jog más rendelkezései nem határozzák meg a rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében szereplő „tétel" kifejezés jelentését. Közösségi meghatározás hiányában e fogalom pontos meghatározása a tagállamok hatáskörébe tartozik, amelyek azt ugyanazon jelentéssel ruházhatják fel, mint a rendelet II. mellékletének 1. pontjában említett „szállítmány" kifejezést.

19 A Bizottság előadja, hogy tekintettel az 1046/2001 rendelet azon céljára, hogy enyhítse a ragadós száj- és körömfájás ellen hozott intézkedéseknek a borjútermelőket sújtó katasztrofális gazdasági hatásait, a „tétel" kifejezést akként kell értelmezni, hogy az valamely mezőgazdasági vállalkozás által ugyanazon a napon, egyetlen vételi elhatározás alapján, megsemmisítés céljából leadott állatok összességét jelenti.

20 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a fenti rendelet 1. cikkének (3) bekezdése szerint a támogatás nyújtása a „borjak leadása után" jár. A rendelet 4. cikke (3) bekezdésének megfelelően a támogatás, függetlenül a leadott állatok számától és az egyes állatok egyedi súlyától, „az élősúly minden 100 kg-ja után 200 euró".

21 Az 1046/2001 rendelet 2. és 3. cikkeiben a „leadás napjára" való többszöri hivatkozásból az következik, hogy az ugyanazon a napon leadott borjakból álló szállítmány részesülhet támogatásban.

22 A rendelet 4. cikkének (3) bekezdése tételenkénti átlagsúlyban kifejezve meghatározza a támogatás felső értékét. E rendelkezés szerint: „[a] tételenként átlagosan 260 kg-ot meghaladó súlyú borjak esetén a támogatás nem haladhatja meg a tételenként átlagosan 260 kg súlyú borjak után megállapított támogatást".

23 Az 1046/2001 rendelet a „tétel" kifejezés értelmének és terjedelmének meghatározása céljából semmilyen egyértelmű utalást nem tartalmaz a tagállamok jogára. A közösségi jog olyan autonóm fogalmáról van szó, amelynek értelmezését az 1046/2001 rendelet 4. cikke (3) bekezdésének összefüggései és a rendelet által kitűzött cél figyelembevételével kell elvégezni (lásd e tekintetben a 327/82. sz. Ekro-ügyben 1984. január 18-án hozott ítélet [EBHT 1984., 107. o.] 11. pontját, a C-287/98. sz. Linster-ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-6917. o.] 43. pontját és a C-373/00. sz., Adolf Truley-ügyben 2003. február 27-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-1931. o.] 35. pontját).

24 E tekintetben a holland kormány úgy véli, hogy az 1046/2001 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében szereplő „tétel" kifejezést e rendelet II. mellékletének 1. pontjában szereplő „szállítmány" kifejezéssel azonos jelentésűként kell kezelni.

25 A „tétel" kifejezés szó szerinti értelmezése azonban ellentétes e kormány értelmezésével. Tétel alatt ugyanis általában hasonló, nem külön árusított termékek összességét kell érteni. Az a körülmény, hogy a termékek a fuvarozás szempontjából több szállítmány részét képezik, nem zárja ki azt, hogy azok egy tételnek minősüljenek, amennyiben a termékeket egy egészként értékesítették.

26 Ezen túlmenően pedig az a körülmény, hogy a közösségi jogalkotó az 1046/2001 rendelet 4. cikke (3) bekezdésében és II. melléklete 1. pontjában két különböző, vagyis a „tétel" illetve a „szállítmány" kifejezéseket használja, azt erősíti meg, hogy a két kifejezés nem ugyanazzal a jelentéssel bír.

27 Ha a rendelet összefüggései alapján az ugyanazon a napon leadott borjakból álló szállítmány részesülhet támogatásban, amint az a jelen ítélet 21. pontjából kitűnik, e rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett „tétel" alatt valamely termelő által ugyanazon a napon egyetlen értékesítési ügylet keretében megsemmisítés céljából leadott borjak összességét kell érteni.

28 Másodszor meg kell vizsgálni, hogy a fenti kifejezés szó szerinti értelmezése megfelel-e az 1046/2001 rendelet célkitűzésének.

29 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a fenti rendelet célja nem csupán a ragadós száj- és körömfájás elterjedésének megakadályozása, hanem az e járvánnyal érintett térségekben letelepült termelők részére történő pénzügyi támogatás nyújtása is.

30 Az ügy irataiból kitűnik, hogy a „tétel" és a „szállítmány" kifejezéseknek a támogatásokról szóló rendelet általi összemosása következtében az ugyanazon a napon leadott borjakból álló négy rakomány után az Elshof 101 077 euró támogatást kapott. Ha a borjakat egyetlen teherautón szállították volna, a vállalkozás 133 640 euró támogatást kapott volna, mivel a leadott állatok a fenti rendeletnek megfelelően ebben az esetben egy tételnek minősültek volna.

31 A „tétel" és a „szállítmány" kifejezéseknek a fenti rendelet általi összemosása tehát azzal a következménnyel jár, hogy az állatok szállításához választott fuvarozási eszköz jelentős mértékben befolyásolhatja a termelők által kapott támogatás mértékét, annak ellenére, hogy az 1046/2001 rendelet rendelkezései szerint e tekintetben kizárólag az ugyanazon a napon leadott borjak súlya a meghatározó.

32 Ezzel szemben, ha a „tétel" kifejezés szó szerinti értelmezését fogadjuk el, a termelő által választott fuvarozási eszköz nem fogja befolyásolni a támogatás összegét. Ezen értelmezés alkalmas tehát inkább arra, hogy előmozdítsa az 1046/2001 rendelet célkitűzésének megvalósulását.

33 A holland kormány még megjegyzi, hogy a Hollandiában a sertéshúságazatban kivételes piactámogatási intézkedések megállapításáról szóló, 1997. március 3-i 413/97/EK bizottsági rendelet (HL L 62., 26. o.) 4. cikkének (4) bekezdése alapján nyújtott támogatások végrehajtásának ellenőrzése során — amely eljárás a C-318/02. sz., Hollandia kontra Bizottság ügyben 2005. február 24-én hozott ítélet (az EBHT-ban nem tették közzé) meghozatalához vezetett — kifejezetten elutasították a „tétel" kifejezésnek az egy termelőtől származó ugyanazon a napon leadott összes állatként történő értelmezését.

34 Meg kell azonban állapítani, hogy a 413/97 rendelet 4. cikkének (4) bekezdése az ott említett állatokat, nevezetesen a malacokat, súly alapján olyan különböző csoportokba sorolja, amelyek után eltérő összegű támogatás jár. Még akkor is, ha e rendelet az egyes csoportok és az ezeknek megfelelő támogatás megállapítása céljából tételenkénti átlagsúlyt említ, annak célja valójában az, hogy a támogatás nyújtása az állatok egyedi súlya alapján történjen (lásd a fent hivatkozott Hollandia kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 89–91. pontjait).

35 Az 1046/2001 rendelet azonban a borjak különböző csoportjai szerint nem állapít meg támogatási sávokat. A jelen ítélet 20. pontjában előadottaknak megfelelően ugyanis a támogatás, függetlenül a borjak egyedi súlyától, „az élősúly minden 100 kg-ja után 200 euró".

36 Ebből következően, ellentétben a 413/97 rendelettel, az 1046/2001 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében szereplő „tétel" kifejezés szó szerinti értelmezése

nem eredményezi annak kockázatát, hogy a termelő a megsemmisítés céljából leadott állatok adott csoportja miatt túlságosan magas támogatási sávba kerül.

37 A fent kifejtettekből az következik, hogy az 1046/2001 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett „tétel" kifejezés valamely termelő által ugyanazon a napon egyetlen értékesítési ügylet keretében megsemmisítés céljából leadott borjak összességére vonatkozik.

A költségekről

38 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a nemzeti bíróság előtt folyamatban lévő ügy egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

A Hollandiában a sertés- és borjúhús ágazatok piacainak támogatása érdekében hozott kivételes intézkedésekről szóló, 2001. május 30-i 1046/2001/EK bizottsági rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett „tétel" fogalma a valamely termelő által ugyanazon a napon egyetlen értékesítési ügylet keretében megsemmisítés céljából leadott borjak összességére vonatkozik.

Aláírások